

RESUM DE LES INTERVENCIONS EN LA JORNADA

Dimarts 13 de desembre de 2016

Saló de actes del MuVIM

Índex

1- Convidats p. 3

2- Presentació dels organitzadors p. 5

3- Sessions de debat

1) Festivals i altres pantalles com a espais per a l'educació no formal p. 8

2) L'ús del curmetratge com a recurs educatiu a les aules p.19

Organitza: CulturArts-IVAC, Some Like It Short i MuVIM.

Equip de producció: Dora Martí (CulturArts-IVAC), Manuel Ventimilla (MuVIM) e Irene Cubells (Some Like It Short).

Coordinació: Álvaro Yebra (Some Like It Short)

Ajudant de Producció: Pablo Lloret (Some Like It Short)

Documentació Audiovisual: Antulio Molina

1- Convidats

Representants de festivals, programadors i educadors

- Álvaro Yebra. Organitzador de Curt Creixent i distribuïdor en Some Like It Short
- Helena Nadal. Organitzadora de CortoComenius i professora de Cicles Formatius en Juan Comenius de València.
- Paqui Méndez. Presidenta de l'Associació per la co-educació, organitzadora de dos festivals: Curts per la Igualtat i Curts per la diversitat.
- Dora Martí. Cap de promoció de l'audiovisual valencià en el IVAC
- Javier Vilalta. Director del Humans-Fest i Fundació per la justícia
- Óscar Moreno. Representant de la MICE
- Berta Durán i Ana Torres. Encarregades de Luminaria.
- Miriam Ortuño. Organitzadora del festival de cinema itinerant Totó
- Alfredo Tarancón. Representant del festival Quartmetratges
- Carlos Madrid. Director del festival de mediometratges La Cabina
- Beatriz Herraiz. Representació del grup d'animació de la UPV i coordinadora del festival *Prime the Animation*.
- Laura Pérez. Directora del festival de curtmetratges Requena y Acción, i coordinadora selecció curtmetratges Mostra Viva
- Miguel Ángel Baixauli. Co-director de Cinema Per Venir
- Alba Benlloch. Representant de DocuPeru i de la Cull Producció Audiovisual.
- Beatriz Martínez. Secretària de l'Associació Mediterranea Audiovisual

- Irene Cubells. Encarregada de la distribució del catàleg de Curts, distribuïdora en Some Like It Short i coordinadora de "La ruta más corta"
- José María Álvarez. Gestor cultural i productor de curtmetratges en Produccions El Víncl
- Pablo Lloret. Estudiant en pràctiques en Some Like It Short
- Ignacio García. Representant de Cinemista, cooperativa que duu Aragó Cinema

Professors i altres invitats assistents

- Montse Blanch. Estudiant de doctorat. Està escrivint una tesi sobre la inclusió del cinema en secundària, especialment relacionada en la didàctica de la literatura
 - Teresa Savall. Professora de l'IES Proveïments
 - Moisès Romera. Professor de secundària de comunicació audiovisual, i productor i director de curtmetratges
- Jordi Orts. Orientador en Escola La Gavina i administrador de 400colps
- Wilfrid Pelló. Educador d'educació especial en el CEIP Santa Bàrbara (Benifaió), i co-creador plataforma "Alucinema al col·le"
 - Teresa Forts. Educadora de primària al CEIP Santa Bàrbara (Benifaió) i coordinadora MICE-Benifaio
 - Rosalina Benavent. Està iniciant-se en el món educatiu audiovisual
 - Alicia. Pedagoga, també està iniciant-se en l'audiovisual
 - Beatriz Badenas. Professora de secundària
 - María José Jordá. Mestra Educació Física en el CEIP Sant Roc de Silla
 - Silvana Micheli. Realitzant una tesi doctoral en comunicació.
 - Eva Martínez. Directora del CEFIRE de Torrent
 - Gabriela Vera. Assessora en el CEFIRE de Torrent d'àmbit artístic
 - Carmen María. Professora de dibuix, arts i audiovisual de l'IES Lluís Vives

1- Presentació dels organitzadors

Manuel Ventimilla

Molt bon dia. Benvinguts al MuVIM, agrair-vos que hàgeu volgut passar amb nosaltres unes hores per poder parlar, per poder compartir sobre el tema d'aquest any: discutir sobre possibilitats educatives dels curtmetratges. Em presente molt breument, sóc Manuel Ventimilla, el tècnic de cultura del MuVIM, i abans de res m'agradaria disculpar l'absència del director, Rafa Company, que per temes d'agenda no podrà estar aquest matí amb nosaltres. La relació del MuVIM amb el cinema s'inicia fa ja molt temps, en 2005 i, malgrat que les circumstàncies s'ha mantingut ininterrompuda, sempre hem intentat omplir la nostra activitat amb propostes d'interés social i cultural. El que explica la varietat temàtica i conceptual dels cicles de cinema i conferències, i també possibilita la col·laboració amb iniciatives com per l'exemple la que tenim ara, i amb professionals que tenen al cinema la seua principal activitat: Some Like It Short, per exemple, Humans-Fest, La Cabina, Cinema Jove... I m'agradaria també fer un comentari sobre la vinculació que té el MuVIM amb la filмотeca valenciana i per extensió amb CulturArts. Estem parlant de col·laboració interinstitucional, com correspon a dues administracions que actuen sobre el mateix territori. Això és important, i és que el ciutadà té dret al fet que les institucions coordinen, pacten entre elles, per a la millor oferta possible. I aquest treball que estem fent amb els companys i les companyes de la filмотeca i de CulturArts és, per a nosaltres, especialment important. Per tant agrair i reconèixer al IVAC, al seu director José Luis Moreno, el seu esforç per engegar i sostenir aquest projecte, i de forma molt especial, a la meua companya Dora Martí, Álvaro Yebra, Irene Cubells... La veritat és que és un luxe i una sort poder compartir amb vosaltres la producció d'aquesta jornada. Esperem que l'èxit de la iniciativa garantisca una continuïtat en la qual nosaltres mateixos també ens comprometem. Benvinguts a aquesta, la vostra casa. I passe la paraula a José Luis.

José Luis Moreno

Bé doncs moltíssimes gràcies per recolzar-nos en la vostra casa, que també és la nostra, igual que la nostra és la vostra. Com diu Manuel, la cooperació institucional és molt important, i sobretot en aquests moments. Però bé, en el cas del MuVIM i la filмотeca del IVAC, jo crec que la col·laboració existeix des de fa molts anys i que ha sigut molt fluïda, i molt beneficiosa per a ambdues parts. En aquest cas, hui estem presentant Curt Creixent. Com sabeu, l'IVAC sempre s'ha bolcat molt amb el camp del curtmetratge. Jo el que voldria destacar sobretot és l'evolució que ha tingut el curtmetratge a la Comunitat Valenciana en aquests últims anys. Si bé la part del curtmetratge de ficció, principalment, era una mica "l'ànec lleig" de tots els gèneres que vam tractar, sempre el documental i l'animació han despuntat una miqueta més. I en la ficció sempre hem mancat potser durant molts anys del talent o de la sort de poder col·locar curtmetratges de qualitat en diversos festivals internacionals. I jo crec que estem vivint ara una època en la qual gràcies a les activitats que estem fent des de l'administració, però també sobretot al talent i als nous creadors que estan sorgint en el camp del curtmetratge, ja estem tenint una repercussió. Tenim curtmetratges que guanyen festivals internacionals, tenim curtmetratges que estan nominats als Goya, fins i tot un que està prenominat als Oscar, i que crec que aquest treball és important. En aquest cas anem a agafar un vessant diferent dins del curtmetratge.

Les trobades d'avui, que jo crec que són molt importants perquè ajuden al fet que ens ajuntem diversos camps, o persones professionals que treballem en camps diferents dels quals es pot aprofitar el curtmetratge, en aquest cas se centren en el tema de l'educació. El curt no solament serveix per a iniciar-se en el món del cinema, que és molt bé també per als xavals, per a la gent que està formant-se a poder introduir-se en el tema de la realització audiovisual per a fer curtmetratges; sempre és més senzill, sobretot per la durada, precisament el cinema breu del qual es parla ací és un format que és molt més fàcil d'assimilar per les noves generacions a causa que estan acostumats a consumir aquest tipus de formats de curta durada a través de YouTube, de les noves plataformes, etc. No solament és que puguen conèixer el món del cinema i coneguen el llenguatge cinematogràfic, però també en aquest cas anem a aprofundir en el tema dels continguts. Els continguts dels curtmetratges moltes vegades ens serveixen per a poder educar a la gent en determinats temes d'interés social, cultural, històric, etc. i jo crec que la jornada d'enguany és important. Espere que isquen unes conclusions interessants i que ens pugua servir per relacionar a professionals que treballem en diferents camps, i el curtmetratge ens pot unir. I poc més, jo crec que a Álvaro és al que li toca tancar aquesta taula i donar pas ja a les jornades, que és el que ens interessa.

Álvaro Yebra

Moltes gràcies José Luis, moltes gràcies Manuel. És un plaer poder presentar aquesta segona edició de Curt Creixent: un projecte que va nàixer gràcies al suport del MuVIM i amb la co-organització del CulturArts-IVAC des del principi, i amb el suport des del primer moment de Dora Martí –que realment va ser iniciativa seua la proposta– de fer una jornada del curtmetratge com la que vam fer l'any passat amb la idea de reunir-nos, de trobar-nos totes les persones i agents professionals, que estem vinculats d'una manera o una altra al sector del curtmetratge en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. L'any passat, en la primera edició, abordarem els temes de programació de curtmetratges a un nivell general, amb representació de molts festivals, dels més importants festivals que programen curts a la Comunitat Valenciana, i també amb periodistes, amb comunicadors, parlant de com programar curts, com gestionar-los, com comunicar-los. I l'any passat, com ja vam parlar, el tema de l'educació és fonamental; de fet, revisant les actes (que estan transcrits i penjades en la nostra web, per si voleu consultar el que es va tractar l'any passat en el debat) vem que es va parlar moltíssimes vegades del tema de l'educació, i pensem que valia la pena dedicar una jornada especial, i a més avui ens hem quedat curts perquè hi haurà molts temes que es queden en el tinter però, sens dubte, l'educació és un àmbit fonamental quan parlem de curtmetratges. Per moltes raons, com les que ha apuntat José Luis, però també perquè pensem que és fonamental crear sinergies entre l'àmbit i el sector de professionals de l'audiovisual, i els de l'educació. Són àmbits que estan treballant moltes vegades amb objectius similars, amb els mateixos materials, gràcies a aquest sector que és creixent, com reflectim en el títol de la jornada, i que produeix cada vegada més obres, més títols, que es difonen mundialment i que moltes vegades no tenen potser la visibilitat o la repercussió, el sector dels curtmetratges dic, com poden tenir altres formats, altres durades. Així que un dels objectius des d'un principi és fer valdre la creació de curtmetratges i fer valdre totes les possibilitats que ens permet a l'hora de programar-ho, compartir-ho, gaudir-ho... Gràcies a avantatges, com és la seua curta durada, pensem que té moltes oportunitats que no ofereix potser el llargmetratge o

altres formats, i molt especialment en l'educació. Si ben industrialment a escala de sales i de programació en televisions els formats de llargmetratges són els que copen moltes vegades les programacions, sabem bé que en educació, bé, no solament en educació, perquè ara comentarem els diferents àmbits en els quals també es pot fer amb l'educació, no solament en les aules sinó també fora, el curtmetratge ofereix unes possibilitats que pensem que cal fer valdre i desenvolupar, i promoure, i que millor manera que provocar sinergies entre totes les persones que ens movem en l'àmbit educatiu, i en l'àmbit audiovisual. I d'aquesta forma fer d'aquesta jornada el que preteníem, un espai d'aprenentatge, de col·laboració entorn d'aqueixes formes breus del cinema, de l'audiovisual, però també disperses, i amb moltes possibilitats però que precisament aqueixa dispersió o aqueixa fugacitat potser ens porta, o ens obliga, a haver de posar en comú les experiències que cadascun desenvolupem, des dels festivals que utilitzen el curtmetratge en les vostres programacions, en propostes educatives, activitats educatives en col·legis, i els mestres i professors que treballeu amb el curtmetratge en les classes com a eina per a ensenyar l'audiovisual, per a ensenyar altres continguts, valors, idiomes... però també parell ensenyar a fer audiovisual. Sabem que hi ha una quantitat ingent de produccions audiovisuals que s'estan realitzant en les nostres aules, en les nostres escoles. Festivals com la Trobada Audiovisual de Joves, la MICE o Cortocomenius, donen bon compte d'açò, i després ho podem conèixer millor en les sessions de la vesprada. Però creiem que ací hi ha una quantitat d'obres i de persones fent, creant i ensenyant l'audiovisual que mereixen molt la pena que ens ajuntem i que ens coneguem, i intercanviem opinions i experiències. I jo crec que d'ací va a eixir alguna cosa molt profitós al que podrem donar continuïtat i parlar de forma presencial també en futures activitats. Així que aqueixa és la idea, parlar de com podem usar els curts, perquè serveixen, com podem gaudir-los dins de les aules i també fora de les aules, que sabem que l'educació es pot donar en qualsevol espai. Deia el teòric de la comunicació i professor Marshall McLuhan en el seu article "L'aula sense murs", de l'any 57, deia ja que l'educació s'està donant molt més fora de les aules, a través dels mitjans de comunicació, a través de molts espais, i cada vegada més que en les pròpies aules. Han passat 60 anys i aqueixa profecia de McLuhan, com podríem definir-la, té més sentit avui que mai en totes aqueixes pantalles i màquines de crear audiovisual que tenim a l'abast de la nostra mà i que posant-ho a la disposició dels joves, però també dels adults, els que creiem en l'educació contínua crec que té possibilitats infinites i que van a retroalimentar-se amb el sector audiovisual, el sector educatiu i, bé, ací anem a veure, anem a parlar i anem a compartir i a gaudir d'aquesta experiència entre tots.

Abans d'açò, presentar breument com serà la dinàmica de la jornada. Com sabeu, al matí us hem convocat i hem proposat una trobada de professionals en el qual esteu totes les persones que veniu de l'àmbit de l'audiovisual i de l'àmbit educatiu, i a la vesprada seran les sessions obertes a tot el públic, en la qual ja disposarem el saló d'actes amb la seua organització habitual perquè tothom venja en la sessió de les 4 a conèixer experiències docents amb l'ús del curtmetratge en les aules de primària, de secundària i de la mà de diferents educadors i professors. I a les sis de la vesprada tindrem la sessió en què els programadors i directores dels festivals, que usen els curts educativament, podran presentar-nos els seus projectes i un curtmetratge com a mostra d'açò. Aquest matí anem a tenir dues sessions: en la primera parlarem dels espais per a l'educació amb el curt en festivals o en altres

pantalles fora de les aules, i la segona sessió, després del descans, que serà per a parlar de com açò succeeix dins de les aules.

Sessió de debats 1

Festivals i altres pantalles com a espais per a l'educació no formal

Dora Martí

Dóna les gràcies als presents, així com a Manuel, José Luis i Álvaro. També vol agrair al CEFIRE i a totes les institucions que col·laboren amb l'audiovisual. Demana disculpes a les institucions amb les quals no han pogut explicar per a la jornada, i remarca la importància de la col·laboració i coordinació entre els professionals de l'audiovisual. Finalment, posa a la disposició dels educadors el patrimoni audiovisual valencià.

Álvaro Yebra

Comenta que, a diferència de l'edició anterior (on es van presentar diversos festivals i van explicar les seues formes d'actuació), per a aquesta edició s'ha decidit centrar-se en els festivals específicament de curtmetratge educatiu. Proposa que els festivals comencen explicant els seus models de treball de cara al seu públic educatiu, tractant-ho des de dins de la programació o a partir de tallers.

Berta Durán

Explica que s'encarrega, juntament amb Ana Torres, de la secció educativa de la Mostra Viva, i que en estar dins d'un festival de cinema havien d'utilitzar elements relacionats amb el cinema. Defensa la selecció del curtmetratge com a instrument a causa de la seua poca visibilitat, i a la seua curta durada. Per a açò es van posar en contacte amb la secció de curts del festival amb la idea d'enllaçar els continguts del missatge del festival amb (i a través) el curtmetratge, i a partir d'ací treballar aspectes de la realització cinematogràfica i educacional.

Ana Torres

Afig que el curtmetratge, en tenir aqueixa durada, també és un format molt versàtil, la qual cosa és un gran punt a favor, ja que elles treballen des de la idea de l'adaptació

als tipus de públic i de temàtica. Explica que els tallers duren entre seixanta i noranta minuts i que açò permet solament projectar una pel·lícula sencera, però que els curtsmetratges, en ser peces breus, proporcionen més lleugeresa i versatilitat, per la qual cosa a l'hora d'adaptar-los pedagògicament són més rics.

Berta Durán

Comenta que també tenen una activitat pràctica dins del taller (a part de projectar i comentar), per la qual cosa de nou el format curt els permet disposar del temps suficient perquè en un sol taller puguin realitzar totes les activitats, fins i tot les creatives.

Ana Torres

Els seus tallers de curtsmetratges no són simplement realitzar un curtsmetratge, sinó treballar des de l'orientació de l'alfabetització visual. El que els interessa és que, bé els escolars o bé les famílies amb els quals treballen, aprenguen una mica sobre el llenguatge audiovisual, i que es qüestionen els temes a escala d'educació en valors, així com en l'àmbit emocional que es tracten des d'una perspectiva pràctica, fomentant una visió creativa.

Berta Durán

Parla de la seua col·laboració amb el festival Totó, ja que tots dos tenen la mateixa perspectiva de treball, encara que admet que té un enfocament complementari, ja que en aqueix festival sí que es produeix un curtsmetratge.

Miriam Ortuño

Explica que ells fan justament el contrari, ja que es planteja des d'un taller que és gravar un curtsmetratge en un barri (en el cas de la primera edició, Natzaret), i Lluminaària oferiria el complement de treballar sobre la base dels tallers que anaven fent. El curtsmetratge s'utilitzava de forma tradicional, involucrant a xiquets de diversos col·legis i fora de l'àmbit educatiu, i es va generar una experiència lúdica per als xiquets que no estan acostumats a aqueix tipus de tallers educatius. A més, comenta el fet que es va mantenir la denominació de festival, encara que no era un concurs, per fer referència a una gran festa per als xiquets.

Álvaro Yebra

Extrau com un altre tema important les dinàmiques en relacionar-se amb centres educatius, ja que depenen de la col·laboració del professorat per a realitzar certes activitats. Planteja que Totó, com que no (...) el festival a escala escolar sinó a escala de barri, permet obtenir una major col·laboració de part de les associacions, els veïns, etc., arribant a la gent per altres vies per a fer educació.

Ana Torres

Li sembla important assenyalar que l'educació no està restringida a l'espai del col·legi, sinó que succeeix tant dins com fora, i en totes les etapes de la vida. I en el cas del Totó, aconseguisca trencar aqueixa barrera i utilitzar l'art com a eina de transformació social, ja que aqueix tipus d'accions canvien el col·legi, canvien el barri i canvien als xiquets. Insisteix en la importància de la identitat cultural en l'àmbit territorial.

Miriam Ortuño

No van haver de fer pràcticament publicitat amb el festival, ja que la gent es va bolcar molt ràpidament.

Paqui Méndez

Aprofundeix en la idea que l'educació és una mica més ampli, no solament el centre educatiu, sinó també el professorat, les AMPAS, el barri, la relació entre els iguals... Parla dels avantatges del curtmetratge i fa referència a precedents com Alcalá d'Henares i el seu cicle de "El cinema i els joves", o Drac Màgic a Barcelona. Planteja que hauria de ser un procés dual: els festivals aporten idees al sistema educatiu i al contrari. Comenta que en l'Associació per la co-educació treballen per la formació del professorat i en els centres, tan primària com a secundària, es treballa amb curtmetratges que es descarreguen des de la mateixa pàgina de la Conselleria. No utilitzen curtmetratges fets per experts en gènere per a treballar el gènere, sinó que utilitzen curtmetratges que es presenten per a qualsevol festival. Parla de la trajectòria del festival, dels seus inicis a Torrent amb Cineduca i que es feia tant per a la formació audiovisual del professorat com de l'alumnat. Curtmetratges per la igualtat té exclusivament l'objectiu d'educar en temes d'igualtat entre homes i dones. Ressalta la figura de la igualtat i la convivència, i assenyala que és clau en el sistema educatiu valencià. La co-educació va a passar a ser el centre de la formació transversal, per la qual cosa Curtmetratges per la Igualtat i per la diversitat jugaven un paper fonamental en oferir continguts que qualsevol puga utilitzar. Han realitzat un fullet amb un catàleg per als centres en els quals inclouen els curtmetratges que es poden utilitzar i un DVD amb una altra sèrie de curtmetratges.

Beatriz Martínez

Planteja que es parle sobre la creació audiovisual i la importància i responsabilitat social i corporativa que tenen els creadors, la qual cosa ha fet que creuen a Alacant Projecta Alacant. Són importants els drets d'autor de les obres audiovisuals i que els productors creuen productes per a l'educació, però que aqueixes obres siguin qualificades, que formen part de la indústria i que els mateixos professors siguin conseqüents dels drets d'autor i no pirategen els curtmetratges. Afig que l'ICAA ha creat la plataforma "Aula en curt", on hi ha trenta curtmetratges als quals els

professors poden accedir gratuïtament i que estan en procés de crear guies didàctiques. Creu de la importància dins dels festivals que es projecten obres nacionals amb els valors de consciència, i així generar una indústria. El sector de la indústria a escala educativa en altres països està molt desenvolupat, mentre que a Espanya no hi ha una creació de cinema i valors. Els curtmétratges que es creen en l'aula no els donen el mateix valor als xiquets que curtmétratges professionals, on hi ha un llenguatge, una tècnica, una narrativa que han de valorar-se.

Berta Durán

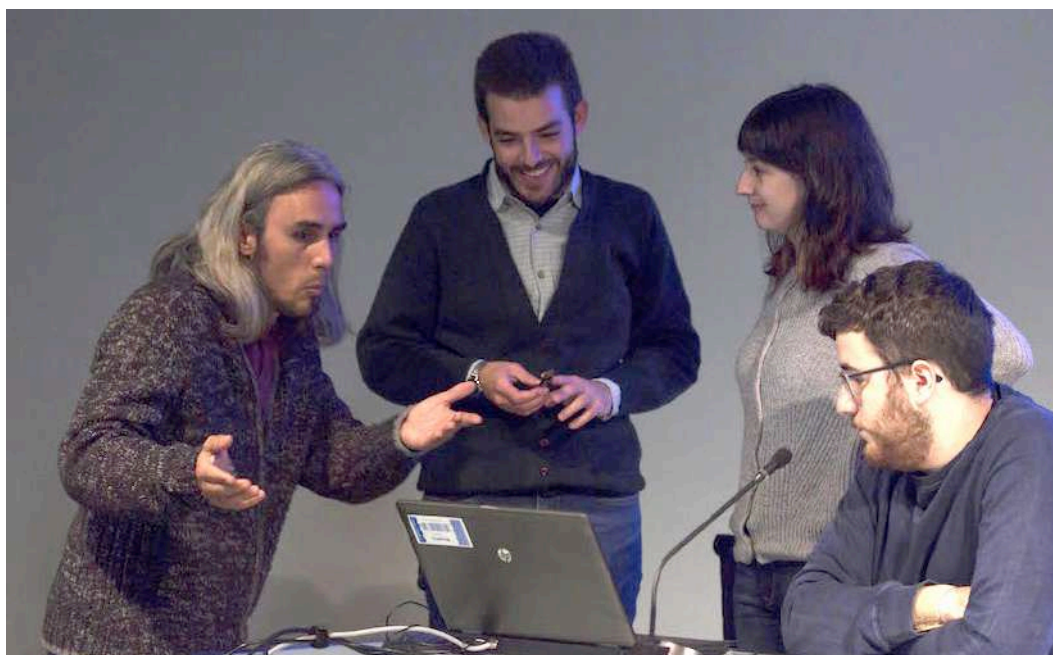
Respon que elles han utilitzat produccions realitzades en la MICE.

Beatriz Martínez

Respon que s'està donant molta importància a l'àmbit educatiu, però poca al valor de la creació audiovisual professionalment.

Moisés Romera

Comenta que, en ser tant professor com a productor, la qual cosa estalvia educant ho inverteix en les seues produccions, ja que no pot viure del seu treball com a realitzador. Explica que açò succeeix en estar tan generalitzat l'audiovisual, i posa d'exemple que Espanya és el país amb menys plataformes audiovisuals d'Europa, i els que més taxa tenim de pirateria. Hi ha festivals que demanen les obres, i incloc hi ha alguns que les utilitzen sense tan sols consultar. Hi ha una falta de consciència. Remarca que hi ha alguns festivals d'àmbit general que estan canviant les coses i que, en lloc de donar un premi gran, paguen almenys una mica per selecció, com Cortogenia, que paga mil euros per selecció, i uns altres més xicotets que paguen sobre els 80 euros. Així es pot generar certa indústria i continuïtat, ja que hi ha curtmétratges que tenen bastants seleccions i que pot donar uns ingressos cada mes. Actualment, hi ha dos tipus de festivals: uns en els quals els realitzadors lliuren el seu esforç en el curtmétratge a canvi de, si no guanyen el premi, promoció a través de les xarxes socials, i les mostres, on bàsicament tampoc es paga gens per projecció.

Beatriz Martínez

Afirma que en parlar amb productors que realitzen curtmetratges en l'àmbit educatiu li van arribar a demanar 150 euros per projecció, i van desestimar l'oferta per la falta de recursos. Als productors especialitzats en curtmetratges educatius (especialment els gallecs, que fan més produccions d'aquest tipus) no els interessen els festivals nacionals, ja que estan regalant el seu treball. I per tant és un error que s'ha d'arreglar, ja que si es volen omplir les sales i els festivals ha d'haver-hi una consciència. Aporta la lectura d'un article en Fotogrames on apareix el director del festival de Sevilla explicant que estan intentant atraure a persones joves als festivals, ja que pràcticament solament van adults. Proposa la realització de tallers o experiències, però invertint en el camp (pagant, per exemple, els drets de projecció) i conscienciant també als professionals.

Álvaro Yebra

Li sembla interessant la qüestió de tenir ponts entre la part educativa i la indústria audiovisual, que moltes vegades (al marge de la pirateria) no s'ha preocupat de crear unes llicències d'ús i unes plataformes perquè aqueixos continguts estiguen a disposició. En el mercat del llargmetratge simplement amb el DVD es pot posar en classe, mentre que en el curtmetratge, com que no hi ha una indústria tan gran, tampoc hi ha un piratege (deixant de costat YouTube). Assenyala les diferències entre l'àmbit d'una classe i l'àmbit d'un festival, on si és cert que existeixen alguns que, en entrar el curtmetratge en competició, s'utilitza durant tota la setmana del festival, i fins i tot festivals que han usat els curts durant tot un any. No obstant això, afirma que també hi ha bones pràctiques en les quals fixar-se, tant com a educador com en l'àmbit dels curtmetratges, com el festival d'Alcalá d'Henares, esmentat anteriorment, on se li paga al realitzador una quantitat per projecció.

Beatriz Martínez

Insisteix que les administracions públiques haurien de fer-se càrrec de fomentar, com ha ocorregut a Sevilla, on es va fer una convocatòria pública, es van presentar uns projectes i es van seleccionar uns quants, que ara estan a la disposició dels col·legis. És l'exemple d'Aula en Curt, els qui paguen una quantitat als productors per estar seleccionats. No és tant un treball dels productors, ja que generen el producte. Un altre punt important és el producte que genera, i la importància de la seua qualificació, ja que els adolescents avui dia estan interessats en la violència i en el terror. Posa l'exemple de tres metres sobre el cel, una pel·lícula espanyola plena d'estereotips de gènere, en la qual es veuen violacions, la dona objecte... S'ha d'intentar que aqueix tipus de productes, que es generen especialment per als joves, no es faça, i conscienciar als professionals.

Javier Vilalta

En el seu festival, Humans-Fest, el principal és la transformació social. Creu que les activitats que realitzen, dirigides al col·lectiu educatiu, són les més importants. Dóna com a motiu la seua doble naturalesa: d'una banda, un festival de cinema i drets humans on es pretén donar veu als protagonistes observats, els col·lectius vulnerables, els refugiats, etc., perquè a través de tallers puguin elaborar les seues pròpies històries; d'altra banda, marca la importància dels drets humans en l'àmbit escolar perquè els valors s'introdueixen, per al que fomenten els tallers "Un minut,

un dret", amb una unitat didàctica en la seua pàgina web i on els xiquets i els docents poden parlar d'allò que consideren de drets humans, ja que creen consciència ciutadana i contribueix a aqueixa transformació social. Tot el material que es genera es publica dins d'aquesta secció i es converteix en l'eina que permet obrir debat. Els xavals es converteixen en protagonistes i irradien a tot aqueix entorn social que els acompanya. D'altra banda, en Humans-Fest la secció de curtmetratges és a concurs, especialitzada en 2017 en dret a asil i dret a refugiat, per tenir una coordinació en no competir amb altres festivals de la ciutat. Igual que la secció oficial és de llargmetratge de documental i es paga un fix per la projecció, o en totes les activitats paral·leles que s'han realitzat, es paga per la projecció tant dels documentals com dels curtmetratges. També s'ha de fer una crítica als productors de curtmetratges, ja que rares vegades demanen un fee. Creu que és molt important que els festivals, per a seguir uns criteris de qualitat, són responsables sobre aquest tema, a pesar que ells són un estival sense ànim de lucre. No li sembla bé la idea que els festivals s'apropien dels curtmetratges per a després projectar-los sense autorització dels autors, encara que siga en l'àmbit educatiu.

Beatriz Martínez

Defensa que ja existeix un fee de curtmetratges, entre 100 i 150 euros. No obstant això, hauria de veure's si hi ha una productora darrere, i si n'hi ha, va a demanar diners. Si no existeix una productora darrere, no hauria de considerar-se com un curtmetratge professional.

Javier Vilalta

Defensa que els curtmetratges són alguna cosa artesà, i per tant no necessiten una productora darrere. Posa com a exemple un curtmetratge, Marhaba, que acaben de produir des del festival com a part de la seua finalitat de promoure la producció d'audiovisual. En 2015 van produir 5 curtmetratges que van anar fins i tot seleccionats i festivals importants i no hi havia cap productora darrere. Posa també l'exemple de Moisés Romera, qui produeix curts sense necessitat d'una productora externa que no siga ell mateix. Hi ha un treball, que és el dret d'autor, que és el que li dóna aqueix valor.

Beatriz Martínez

Matisa que per a ella producció significa donar d'alta a la gent, que està fet per una empresa. Un producte audiovisual crea un producte comercial, la qual cosa significa donar d'alta a la gent, l'obligació per llei de qualificar una pel·lícula... Els mateixos xiquets avui dia són prosumidors, per la qual cosa s'està posant a la mateixa altura un productor que a un xiquet de 10 anys. I si no som capaços de diferenciar entre un producte professional que cerca generar uns ingressos a un producte audiovisual que es creu per una altra qüestió, no ho estem fent ben perquè no té gens que veure.

Moisés Romera

Comenta que, si els han demanat alguna vegada un curtmetratge des de fora d'Espanya, sempre els han oferit una quantitat econòmica, i que ací ocorre just el contrari.

Beatriz Martínez

Remarca que eixe problema existeix solament a Espanya

Miguel Ángel Baixauli

Cinema per venir no és un festival, i es paga un fee a tots els que projecten les seues pel·lícules. Fan una programació escarida per a poder convidar a persones. Opina que s'estan barrejant dos problemes: d'una banda, s'hauria d'articular des de les administracions públiques la generació de materials propis professionals per a educació i de les llicències d'ús d'aqueixos materials, perquè en les aules els professors tinguen disponibilitat, perquè si no, no tenen més remei que posar pel·lícules. D'altra banda, opina que professionalment la majoria de cineastes no viuen de les seues pel·lícules, sinó que del que viuen és de formar a altres persones, que en aquest cas poden ser reglats (com Cinema en curts) o no ser-ho, i açò fa que cineastes entren en el temps institucional per a parlar d'una sèrie de mecanismes, i si no en altres processos paral·lels, amb col·lectius diversos, com és el cas de Humans-*Fest. Aqueix saber fer dels cineastes que serveix per a educar en la capacitat de ser espectadors crítics, però sense oblidar que l'alfabetització és de doble vessant, tant de lectura com d'escriptura, la qual s'està donant a tots els nivells: tots els xavals escriuen audiovisualment. Defensa que no és tant un problema comercial sinó social el fet de professionalitzar els creadors. Les institucions que treballen amb cinema poden articular institucionalment maneres fora de l'escola de generar processos en els quals la qüestió de l'escriptura audiovisual siga prioritària. I òbviament realitzar un curtmetratge és molt més senzill que un llargmetratge. En Cinema per venir no es programen curtmetratges, però quan es fan tallers els productes que resulten són xicotetes peces. Comenta que en 2016 van programar a Juanjo Jiménez el curtmetratge que va guanyar a Cannes. Defensa que moltes vegades no han de circular els productes com a tal, sinó que els cineastes acompanyen, ja que tenen una oportunitat d'acompanyar a la pel·lícula i cobrar per donar aqueixa classe i aqueixa presentació. El circuit comercial d'una pel·lícula no és molt ampli, ja que en realitat els diners que donen els drets d'autor és molt escàs. Pel que fa a l'escriptura li sembla important saber descodificar les imatges convencionals i tractar de treballar arriscant d'altres maneres.

Álvaro Yebra

Comenta que per exemple en el cas de Juanjo Jiménez la seua professió no forma part de l'audiovisual, sinó que té una professió apart.

Miguel Ángel Baixauli

Confirma que sí, que Juanjo Jiménez treballa d'informàtic i fent classes en una escola de cinema.

Álvaro Yebra

Comenta que justament és el guanyador del palmell d'or de Cannes que des de Buñuel cap espanyol l'havia guanyat. Explica que en la projecció realitzada en Cinema Per Venir, Juanjo Jiménez va estar un any de pitching intentant vendre el projecte a productors i, com cap li'l va acceptar, ho va realitzar a la seua manera i l'obra és la que és ara, ja que si hagueren involucrat les televisions d'algun país hi hauria condicionat el resultat final.

Óscar Moreno

Explica que el model de la MICE és més tancat en alguns esdeveniments i més obert en uns altres. El model tancat està organitzat entre setmana i es fa un treball íntegrament exclusiu amb col·legis i instituts de la província de València. S'organitza a través del professorat, ja que és una activitat de classe i que decideixen venir a veure una sessió de curtmetratges. Els curts són els que entren en la secció oficial de la MICE, o fins i tot tots els curtmetratges que es presenten en les cinc seccions oficials que tenen, o els curts produïts per l'associació. L'organitzadora de la MICE és l'associació "Jordi el mussol", que està vinculada al professorat i el AMPA de diferents centres. De les cinc seccions del concurs hi ha dos de caràcter més professional, de ficció i animació (però sempre vinculat al cinema educatiu), i les altres seccions inclouen les produccions audiovisuals en entorns educatius (infantil i primària, secundària, i fins a la universitat). Des del 2015 tenen el premi Sambori-MICE, vinculat a produccions en valencià, i en 2017 incorporaran els book tràilers realitzats en col·legis i instituts com una secció més dins del premi. Els esdeveniments oberts, on ja entren les cinc seccions oficials, estan

acompanyades per les sessions formatives: per al públic infantil els tallers fet per professionals, i les ponències de convidats nacionals i internacionals vinculades al professorat sobre el tema del cinema educatiu.

Álvaro Yebra

Explica que si un professor d'institut s'apunta per a la sessió dirigida a col·legis i instituts de la MICE, es troba amb un programa amb curts d'animació, de ficció, fets bé per professionals bé per la mateixa associació.

Óscar Moreno

Solen haver-hi una o dues sessions de cinquanta minuts amb tres o quatre curtmetratges

Álvaro Yebra

Pregunta si prèviament als professors se'ls explica alguna cosa sobre els curtmetratges que veuran en les sessions.

Óscar Moreno

Explica que se sol fer una xicoteta presentació però les sessions se solen centrar més en la projecció, també per respectar els temps dels quals disposen.

Helena Nadal

Comenta que en l'institut Juan Comenius es diferencien en el sentit que no solament fan un festival obert a tot el públic, el CortoComenius, sinó que sobretot l'acció formativa està dirigida als futurs professionals d'audiovisual. El que pretenen amb els seus alumnes en el festival, a pesar que existisca una xicoteta organització, és que ho organitzen ells mateixos, recaent la màxima responsabilitat sobre els alumnes de segon de Realització, il·luminació i so. Açò permet posar en pràctica abans d'eixir dels estudis allò en el que van a dedicar-se professionalment.

En viure en una societat totalment audiovisual, els tècnics no poden ser sols executors de funcions. I encara que tal vegada en la universitat s'entenga que no solament s'ha d'aprendre coses tècniques, en els cicles formatius sembla estar menys desenvolupat. Intenten que els seus alumnes siguin professionals crítics per a realitzar productes crítics.

Ignacio García

Explica que dues setmanes arrere van ser alumnes del Juan Comenius a veure la pel·lícula de "La mort de Luis XIV". Comenta que va ser una experiència, ja que els alumnes van gaudir amb la pel·lícula. L'aula se sol relacionar solament amb els xiquets, i el xiquet té un avantatge sobre l'adult: la seua mirada és més innocent. El cinema deu fer aqueixa funció també amb els joves. La funció pedagògica del cinema ha d'estar tant per als xiquets com per als adults. Comenta que fa poc va estar en el Festival de Sevilla i una de les ponències va ser la d'un sociòleg Belga, qui havia fet un estudi amb gent entre 10 i 16 anys sobre com veia el cinema. El va sorprendre la resposta: en una enquesta feta per més de 10.000 alumnes, el 60% volia veure el cinema en els cinemes, un 20% a casa (en l'ordinador o en televisió), un 10% en l'aula i un 1% en el mòbil. L'aula els tirava cap arrere per a veure el cinema, però en canvi, si el mateix contingut es projectava en un cinema, l'experiència canviava i era positiva. Opina que l'aula és un lloc per a desenvolupar

conceptes, però que el cinema com a espai és fonamental. Per açò des de Aragó Cinema insisteixen que els col·legis vagen i isquen amb un ànim diferent del que han arribat. Una funció que opina han de fer els cinemes és educar, ja que és un hàbit que s'ha perdut. La majoria del públic que tenen és d'entre 35 a 55 anys, i el de 16 a 30 anys solament tenen un 10%, la qual cosa és preocupant, ja que aqueixos joves, dins de vint anys, no van a anar al cinema

Álvaro Yebra

Apunta que en el cas dels curtmetratges, han utilitzat curts com a inici de llargmetratges en col·laboracions com el Short PAM!. També comenta que Aragó Cinema serà seu de projecció de curtmetratges del Humans-Fest, la programació de curtmetratges de Some Like It Short per a col·legis i instituts...

Ignacio García

Ells, com a espai exhibidor, estan totalment oberts i amb ganes que ocorreguen coses com aquesta, i que seguisquen ocorrent.

Javier Vilalta

Comenta que tots els anys fan dos tipus de passades escolars: uns amb tallers molt reduïts d'uns 20/25 alumnes i passades de projeccions escolars de documentals amb diferents entitats i després es realitza un debat. Sempre s'havia volgut centrar a portar les projeccions als centres escolars, però s'ha resistit just pel que comentava Ignasi, és a dir, l'hàbit que els xics s'acostumen a anar a un cinema comercial. És important fer tallers en els col·legis, però les projeccions no van a traslladar-se just perquè puguen viure aqueixa experiència. Explica que anys anteriors van inaugurar el festival de cinema a Natzaret amb una pel·lícula d'Alberto Morais, "Els xics del port", que no s'havia projectat cinema en el barri des dels anys 60.

Ignacio García

Comparteix la idea de barrejar als alumnes. El sol fet que els alumnes estiguen amb gent que no és l'habitual els canvia la percepció del que està ocorrent allí, que no és una classe més.

Álvaro Yebra

Posa de manifest la importància de recuperar un cinema de barri, no solament de traslladar la classe a una pantalla d'un cinema, sinó conuiu amb la resta.

Alfredo Tarancón

Tenint com a referència l'última edició, tenen moltes activitats diferents amb enfocament educatiu. L'últim que van fer en 2016 va ser en col·laboració amb el festival Mostra L'Emploma, l'equivalència del Col·lectiu Lambda, i van arribar a un acord amb ells. Estan realitzant una activitat que és itinerant on mitjançant l'ús de curtmetratges inicien un debat sobre el tema de la identitat sexual. En Quartmetratges van fer una nit temàtica on es van projectar 4 curtmetratges dels quals dos havien arribat a participar en edicions anteriors del festival, tot gestionat per ells. Es va crear un debat de més d'una hora on hi havia xics que van parlar, i es van expressar, comunicant totes aqueixes idees que es presentaven en els curtmetratges. Ells cerquen maneres de crear activitats noves, i la idea és repetir aquest mateix enfocament però amb activitats diferents. Que el curt servisca com a

punt de partida per a un debat i intentar que tinga un enfocament educatiu sobretot. Les altres dues activitats que ofereixen són més pràctiques. Una naix d'Educació, de Quart de Poblet, ja que ells cercaven una manera d'intentar tractar el tema de l'absentisme escolar, per la qual cosa volien tractar amb els estudiants per a intentar evitar-ho o reduir-ho, per al que van crear un concurs de curtmetratges amb mòbil amb aqueixa temàtica. En el festival no solament es van projectar els curtmetratges sinó que a més van donar un curs perquè aprengueren les eines necessàries per a fer-ho, a més de tècnic també el saber com explicar una determinada història. Van eixir projectes molt xulos, usant des d'animació fins a ficció o falsos documentals. Comenta que des d'un parell d'anys arrere, a causa de canvis d'estructuració, van poder canviar el tema dels curtmetratges i s'està parlant sobre gènere. Els curts que ells mateixos creen els volen usar com a eina de debat per a intentar iniciar en activitats posteriors fóra del festival.

L'última activitat que proposen és Cinemajors, un taller de dos dies on treballen amb gent gran i ells mateixos són els que realitzen el curtmetratge. La idea de Quartmetratges sempre ha sigut d'alguna cosa amateur, i sempre s'ha cercat molt acosta el cinema fet a València i per gent tant professional com no professional, i per açò era tan important la realització de tallers.

Álvaro Yebra

Recorda el caràcter intergeneracional que després fa que en les projeccions i en les gales es reunisca públic de totes les edats.

Alfredo Tarancón

Comenta que des que celebren Cinemajors, la gala s'inicia amb el seu curtmetratge, i açò fa que s'implica encara més al públic i al municipi.

Carlos Madrid

En La Cabina, de les mateixes pel·lícules de la secció oficial se seleccionen unes quantes per a l'activitat educativa d'Aula Cabina. El públic són adolescents d'entre 13 i 17 anys, que provenen d'instituts, i es projecta en la pròpia sala del festival, la Luis García Berlanga de la Filmoteca. Es veuen sessions dobles, de dos migmetratges, i sempre es tracten temes relacionats amb l'adolescència, amb el que són pel·lícules que tenen temes o protagonistes de les edats dels alumnes que vénen a veure-les. Amb açò la identificació del públic amb aquestes situacions és major, i es fan unes xicotetes presentacions prèvies i col·loquis posteriors, intentant parlar entre una pel·lícula i una altra per a generar dinamisme. A més, s'intenten posar migmetratges que no siguen molt "rars", però que tampoc formen part de la narrativa audiovisual clàssica per a intentar fer que vegem coses diferents.

Sessió de debats 2

L'ús del curtmetratge com a recurs educatiu a les aules

Álvaro Yebra

Reprèn el fil de la sessió anterior per a comentar dues aportacions més.

Gabriela Vera

Comenta que des del CEFIRE de Torrent, i des de diferents CEFIRES, l'audiovisual és un tema que interés. En concret en el de Torrent els agradaria impulsar el treball de l'audiovisual en les aules i arribar a l'alumnat. En 2015 van publicar un recopilatori de les mostres que s'han fet des de les escoles i van fer un DVD per a deixar constància del que es fa, perquè es puga utilitzar l'audiovisual que ja és a escala professional com el qual és amateur i que està fet per alumnat que es pot identificar.

Raquel Zapater

Explica la seua representació de la recentment creada Àrea de didàctica de CulturArts, concretament de l'àrea audiovisual. Aquest primer any, en decidir fer el projecte, van estudiar com seria el format més interessant per als centres als quals en general tenen menys accessibilitat, i van confirmar que els curtmetratges són un material molt interessant per als centres per diferents motius: primer, per la qüestió del temps, ja que les classes cada vegada són més reduïdes i treballar un llargmetratge pot portar diverses sessions, mentre que el curtmetratge permet en una sessió introduir diferent matèria; i segon, en la possibilitat de poder contrastar diferents autors sobre una mateixa matèria. Com a exemple posa l'activitat que han realitzat en 2016 que es diu "Del conte al curt", precisament treballant les adaptacions literàries de relats curts d'autors coneguts, i les seues versions en el curtmetratge, amb el que en una sessió que dura aproximadament una hora i mitja es visionen quatre curtmetratges en la qual es pot valorar com els diferents autors de diferents parts del món tenen un concepte a l'hora d'adaptar diferents textos literaris. Una altra activitat que ofereixen és "Visions de la diversitat funcional" on es visionen tres curtmetratges tractant la perspectiva de tres discapacitats diferents: la física, la intel·lectual i l'auditiva. L'activitat està tenint bastant repercussió, sobretot en centres de Formació Professional en els quals precisament treballen l'educació especial, i fins i tot han sol·licitat després de fer el visionament en la sala (en la sala Luis García Berlanga, en l'edifici Rialto) poder accedir a aqueixos curtmetratges per a poder treballar-los en l'aula perquè els han obert una possibilitat de contrastar el currículum amb les imatges, i els ha facilitat un camí diferent que no coneixien.

La relació de l'Àrea de didàctica amb el curtmetratge ve de considerar-ho una molt bona eina per als centres, i ofereix un espai de gran qualitat on els centres poden accedir per a visualitzar aqueixos curtmetratges. Així, al mateix temps, donen a conèixer als estudiants la Filmoteca, la importància social de la institució com a principal galant del patrimoni audiovisual i cinematogràfic valencià.

També en 2016 van començar a fer aquestes mateixes activitats en les altres dues seus de CulturArts a Castelló (en el auditori) i a Alacant (en el Teatre Arniches), amb la intenció d'arribar al major públic possible i que no estiga tot focalitzat a València. Per açò s'intenta exportar i fer arribar a tots els centres possibles la planificació didàctica en la qual han començat. Comenta que estan tenint molt bona recepció i s'espera per al 2017 poder continuar i ampliar les activitats.

Beatriz Martínez

Pregunta per la forma de determinar què obra es guarda com a obra audiovisual valenciana i com es descarta.

Raquel Zapater

Explica que qualsevol obra audiovisual deu ser guardada. De fet, la compilació en DVD de la qual parlen les companyes del CEFIRE ja està guardat en l'arxiu del centre de documentació.

Beatriz Martínez

Pregunta també si qualsevol persona fa, per exemple, un curtmetratge i ho porta a l'arxiu es guarda amb la resta.

Raquel Zapater

Explica que estan treballant en com regular aqueix aspecte, però que el volum del qual parlen és molt important. Han començat a planificar-ho i com gestionar-ho, ja que tal vegada és més interessant que en comptes d'en un suport físic que s'envie electrònicament i disposar d'un o diversos servidors per a poder guardar les obres. El problema del suport DVD és que és molt perible, més del que la gent imagina, per la qual cosa és molt difícil establir el tipus de suport perquè es conserve un major temps. Açò sí, tota obra audiovisual valenciana és susceptible de ser conservada, perquè és la seua obligació. Per exemple, quan en els anys 80 van realitzar la campanya que es va realitzar sobre la recuperació del material de nitrat, al principi es pensava que es rebrien obres de ficció i, no obstant això, van rebre pel·lícules familiars. Avui dia, curiosament, la major petició que hi ha en l'arxiu està relacionat precisament amb les pel·lícules familiars. Açò és fonamental per a saber com funciona ha evolucionat la societat valenciana: les celebracions de fa 50 anys no tenen res a veure amb les actuals, i per tant és una forma de poder estudiar i fer un seguiment d'aqueixa evolució en particular.

Álvaro Yebra

Comenta que a través de la web del IVAC poden trobar la referència didàctica de la qual es parlava abans.

Raquel Zapater

Explica que s'està desenvolupant dins de la web del IVAC una plataforma de didàctica però que encara no existeix, i que per a aconseguir la informació de les activitats, actuals o futures, es pot contactar bé a través del telèfon (96 389 03 62, o el 96 353 93 08), o a través del correu electrònic didactica_ivac@gva.es.

Comenta que paral·lelament, a títol particular, treballa en el col·legi Pare Català de València en un projecte d'alfabetització audiovisual, d'introducció en l'aula. El seu objectiu no és fer curtmetratges, sinó l'ensenyament del llenguatge audiovisual. No obstant això, tot açò duu a terme també l'escriptura, en aquest cas.

Gabriela Vera

Reivindica que des dels CEFIRES són molt poca gent, amb un pressupost molt reduït, i activitats com Curt Creixent els vénen bé per a conèixer tot el que s'està fent en el camp de l'audiovisual. En el CEFIRE es dediquen a la formació contínua del

professorat. Està d'acord que s'ha de col·laborar, ja que hi ha moltes duplicitats. Ofereixen la seua col·laboració en les activitats que es programen, tenint en compte que ells actuen en la formació del professorat però que d'igual manera afecta a l'alumnat, i més tenint en compte que està repercutint en les aules.

Beatriz Martínez

Pregunta per les actuacions a València quant a innovació educativa relacionades amb les TIC.

Gabriela Vera

Explica que hi ha iniciatives, com la qual en 2015 es va iniciar amb l'ús de dispositius mòbils, que consoliden el projecte de formació. Comenta que existeix un departament específic d'innovació, dins de la Conselleria d'Educació.

Álvaro Yebra

Apunta que existeix una web pròpia amb la qual a més han col·laborat amb la col·laboració de Curt Creixent en un portal on es fan ressò de tot tipus de convocatòries i activitats.

Eva Martínez

Seguint amb el que deia la seua companya Gabriela Vera, per a tenir l'opció de poder col·laborar de forma més estreta tenen la porta oberta al professorat, que simplement amb donar difusió d'aquest tipus d'informació ja és un avanç important.

Álvaro Yebra

Parlem de l'ús de curtmetratges dins de les aules.

Miguel Vidal

Són un grup de docents d'animació de la facultat de Belles arts de la UPV. Dins del departament de dibuix es va crear fa uns anys la línia d'animació i s'imparteix com a tal. Col·laboren amb la formació externa, com per exemple en la formació a pedagogs des del CEFIRE. Tenen assignatures reglades dins de la facultat, però tenen un màster en animació que en 2017 compleix la seua vuitena edició. És un màster que treballa directament amb docents de la universitat, però a més amb professionals del mitjà convidats que serveixen com a inspiració als alumnes. Molts d'aquests professionals treballen per a productores que realitzen animació de la qual veiem en els mitjans, però molts uns altres tenen obres d'autor pròpies, molt experimentals. El màster no forma a desenvolupadors de 3D per a treballar en grans pel·lícules en 3D, sinó que obri capacitats i portes per a animadors en 2D, en dimensió, en 3D... I la referència de l'audiovisual és fonamental, i de fet produeixen curtmetratges d'animació (entre 8 i 12 en 2016). Compten amb l'ajuda de la Filmoteca per a tots els esdeveniments que desenvolupen dins de l'ensenyament, per a la presentació d'audiovisuals i dels curtmetratges... Els seus curtmetratges competeixen en diversos festivals i han sigut seleccionats en Curts. S'intenta que la producció del curtmetratge valencià s'alce i que des de la UPV isca una nova generació de realitzadors.

Beatriz Herraiz

Una altra de les activitats que desenvolupen en el màster és Prime the Animation. Sorgeix en 2012 com una mostra de curtmetratges d'animació d'estudiants, i que es va realitzar perquè un dels seus alumnes es va anar a estudiar a Londres, on va realitzar un curtmetratge i va guanyar un premi BAFTA. Després de l'experiència i que estar a Canadà, es va adonar que l'animació espanyola estava molt bé, per la qual cosa es va realitzar la primera mostra (coincidint amb Cinema Jove), amb seleccions de les pròpies universitats. Avui dia han construït una xarxa d'entre 10 i 12 universitats, dirigit per Sara Álvarez, i que en 2017 es constituirà com a festival. L'esperit del mateix és que estiga fet per i per als estudiants. Parla de la identificació amb l'institut Juan Comenius i Curt Comenius.

L'organització del festival està formada per un equip de docents i d'alumnes que té una part de mostra i una altra d'activitats col·laterals que tenen a veure amb la professionalització dels estudiants. Hi ha unes sessions de portfolis en els quals professionals revisen els treballs dels alumnes que prèviament s'han inscrit, una sessió de pitching en la qual hi ha una espècie de jurat o equip de professionals que donen feedback als estudiants, i se sol fer algun tipus de conferència. La idea és que seguisca sent per als estudiants.

Helena Nadal

Proposa utilitzar el programa Tutor-Lector en animació. Per exemple, en una sessió es presenten els projectes i els alumnes en cursos més avançats ajuden als xavals que estan començant. Una altra proposta que té és la realització de visites guiades per a intentar cridar l'atenció sobre la seua màster.

Miguel Vidal

Comenta que ja existeixen les portes obertes, realitzades a l'abril o maig. Ara tenen, apart, una activitat anomenada Practicum, de la qual s'agafen diversos expedients de batxiller, es porten a la universitat i es distribueixen per selecció del que més els interessa als alumnes. Si són acceptats, estan amb un professor durant una classe, i

van portant aqueix projecte entre les classes per a crear un producte. Si es vol accedir al Practicum s'ha de fer a través del mateix Deganat de la universitat, i s'escullen els millors expedients d'entre les sol·licituds. Es realitza de la mateixa forma que l'Escola d'Estiu".

Professor 1

Parla del concurs DKV, que dóna motiu perquè l'audiovisual es toque i, encara que no van els millors expedients, va gent que concurs i que són seleccionats.

Miguel Vidal

Comenta l'existència d'una càtedra de malalties en la universitat que fa audiovisuals directament amb malalts i amb joves realitzadors. S'ha establert un festival, el Festival de Cinema i Malaltia que té fins i tot premis.

Ana Luis Vives

Solen treballar per projectes, cercant-los a principi de curs per a poder treballar a una escala interdisciplinària. Van començar a utilitzar l'audiovisual perquè els servia com una eixida a tot el treball que estaven fent. Recorda una exposició d'animació que van fer en el MuVIM i que els va detonar per a començar. Van començar en les diferents assignatures a donar cabuda a l'audiovisual, ella en l'assignatura de Volum havia començat a fer amb plastilina i la seua companya en Dibuix. Aqueix any es van presentar a un concurs d'audiovisuals a nivell nacional i van guanyar el primer premi d'alfabetització audiovisual, i amb els diners del premi van poder comprar material. El que van presentar va ser una recopilació dels curtmetratges que havien fet els alumnes. A l'any següent van tornar a participar, van aconseguir un segon premi, i va fer que fóren creixent cada vegada més i adonar-se que elles soles no podien desenvolupar tot el que volien. Van comptar amb l'ajuda d'Emilio Martí, i van començar a fer curtmetratges amb una mica més de pes. Van fer intercanvis entre sis països a difondre el que s'anava fent en els centres. Sobre aqueix Comenius van fer el seu primer llargmetratge, després van fer una altra sobre l'aeroport de Castelló...

Tots els anys, a part dels projectes propis dels alumnes, treballen en conjunt cercant un projecte major. Van presentar una obra al Second Round, treballada entre 13 instituts, cridada "Línies".

Emilio Martí

Afig, a més, que el centre té el seu propi festival per als estudiants. I a banda, sobre "Línies", comenta la importància de la implicació del CEFIRE, ja que incloc a la universitat de magisteri, Lluís Vives, els altres centres...

Gabriela Vera

Explica que va ser una iniciativa de la universitat i del CEFIRE del Master de didàctica de l'educació artística que amb la LOMCE es reduïen cada vegada més les places de treball, es va plantejar un projecte, el Second Round, la lluita per l'educació artística en la secundària. Al llarg del curs CEFIRE va seleccionar dotze instituts amb l'objectiu que aqueixos centres, amb una trajectòria en l'educació artística, feren uns panells i cada mes es visitava l'institut que inaugurava l'exposició de Second Round,

mostrant cadascun que havia fet en educació artística des dels seus inicis per a fer valdre el treball dels docents artístics.

Jordi Orts

La primera puntualització que faria respecte al seu treball és que ell és orientador educatiu, psicòleg de primària i secundària, i per tant la qüestió audiovisual sempre, encara que hi ha interseccions, sempre ha sigut una activitat paral·lela del seu eix professional. Porten catorze anys des que van introduir la creació audiovisual en l'escola, juntament amb el professor de biologia de secundària (que porta el taller de teatre), van veure que es convocava la "Primera mostra de curtmetratges escolars de L'horta sud", que va ser l'única, i van decidir fer alguna cosa amb l'alumnat de secundària. Van crear una experiència pedagògica que els ha donat molt fruit, la "Escola d'activitats culturals a la naturalesa", en la qual amb un grup d'alumnes de secundària van a Xelva i realitzen una introducció de bricopràctica en el cinema. L'eix motriu de moltes de les activitats realitzades ha sigut la realització d'un curtmetratge. Van guanyar la mostra (encara que van anar els únics que es van presentar) i van decidir donar-li una continuïtat per la bona experiència que suposava per a l'alumnat. Fan dues edicions a l'any i van entrar en la producció audiovisual en l'àmbit escolar, començant a presentar en festivals, van guanyar "L'inquiet", "Estirant", la "MICE"; CinemaJove...

Comenta que es va adonar que, en fer trobades amb el professorat, obstaculitzen molt en la dinàmica competitiva, per la qual cosa no es parlava dels processos creatius, de compartir recursos cinematogràfics. La iniciativa que va iniciar, després d'anar a diversos instituts i adonar-se que el professorat no tenia molt contacte amb altres professors d'altres centres, va ser crear una xarxa anomenada 400colps, un lloc on els curtmetratges escolars es puguen presentar, bé pel propi alumnat que ha participat (fent una presentació de l'experiència pedagògica del curtmetratge i quin ha sigut el trànsit per un procés creatiu així) o pel professorat que ha participat, i per tant, que no hi haja simplement un visionat del producte sinó que es puga explicar. Dels curtmetratges que es presenten a la MICE a la secció competitiva escolar són presentats a 400colps, la plataforma que intenta generar una xarxa i unes sinergies entre els quals realitzen audiovisual en les escoles.

Com a orientador, realitza un cicle de cinema en versió original en l'institut, intentant fugir de la versió excessivament pedagògica que se li dona actualment al curtmetratge.

Beatriz Martínez

Pregunta que, en participar en molts festivals amb curtmetratges i, en comentar el tema de la competència, com veu en altres centres la creació de curtmetratges, que sembla una moda en la qual tots els instituts realitzen aquest tipus d'activitats. Posa l'exemple de l'increment de la MICE del nombre de curtmetratges presentats al premi Sambori-MICE.

Jordi Orts

Hi ha una sèrie de centres que fa molt temps que amb professionals de la comunicació fent audiovisual en el col·legi, també hi ha uns altres que s'han incorporat... No creu que siga una qüestió de moda, encara que és cert que la salut del cinema escolar és molt fort, fins i tot més que a Catalunya. Tradicionalment en

els certàmens hi ha hagut un bon nombre de produccions i si s'ha generat més, és positiu.

Beatriz Martínez

Insisteix a preguntar si després s'utilitza com a element pedagògic.

Jordi Orts

Respon que sí, sempre. A més, fa una apreciació, apel·lant a una frase aquesta anteriorment: "El curtmetratge genera impacte". Creu que sempre estan cercant generar impacte i encara que pot servir per a enganxar a l'alumne de primària o secundària, s'ha d'acompanyar amb una altra mirada, la del gaudi, i moltes vegades el curtmetratge no ofereix açò. Proposa generar moments de visualitzar cinema en l'escola, sense estar mediatitzat per les qüestions pedagògiques i simplement per l'experiència col·lectiva de veure cinema junts.

Professor 2

Afig que és una altra cosa que els estudiants han d'aprendre, a estar tranquils i simplement gaudir, sense fer res més.

Álvaro Yebra

Recorda també el que s'ha dit anteriorment de la percepció en la sala de cinema.

Jordi Orts

Responent al que Ignasi ha dit sobre exportar l'alumnat a l'escola, afirma que li encantaria, però en trobar-se allunyats de la capital i amb la dinàmica del dia a dia és difícil. Com no es pot portar a l'alumnat tant com voldria al cinema, es porta el cinema al col·legi.

Professor 3

Tornant a la pregunta de Beatriz Martínez, comenta que tal vegada aqueix augment es deu a adonar-se que aquest tipus de coses sempre ocorren. Recorda que va haver-hi una època en la qual no hi havia ordinadors en els col·legis i de sobte totes tenien la seua pròpia aula d'informàtica. Creu que avui dia cap docent no té en compte l'audiovisual, a més que les noves metodologies didàctiques potencien el treball per projectes. Per tant, dóna com a possible explicació el fet que la gent s'estiga adonant que té una eina en el curtmetratge i que s'estiga aprenent el seu funcionament, no solament una qüestió de moda.

Professor 4

Si el contingut pedagògic que pot abastar a través del treball del curtmetratge en qualsevol de les seues modalitats (animació, ficció, documental...) és tan ampli, que opina que cada vegada anirà a més.

Professor 5

El procés que implica rodar un curtmetratge implica no solament aprendre una sèrie de matèries o transmetre una sèrie de coneixements, sinó que el procés mateix implica una sèrie de valors que també s'inculquen a l'alumnat en desenvolupar projectes junts, com qualsevol procés creatiu.

Professor 6

Comenta que en els últims deu anys hi ha hagut un canvi tecnològic important, ja que ara tothom pot tenir una càmera, una pantalla...

Professor 7

Afig que moltes vegades els alumnes consumeixen en les seues estones lliures els propis vídeos de YouTube (o de qualsevol altra plataforma).

Beatriz Herraiz

També comenta que la professionalització del sector en els últims anys ha provocat que cada vegada hi haja més centres on es forma a gent. Anteriorment la gent es formava en els propis centres de treball.

Professor 8

Afig que l'altra cara real és que en conseqüència cada vegada hi ha menys llocs de treball.

Professor 9

Comenta que la situació del sector audiovisual a València és un cas apart.

Jordi Orts

Comparteix que, amb l'intent d'ajuntar al professorat, en el marc de la MICE coordina un grup de professorat per l'audiovisual i des del 2013 es troben durant dues hores docents en el grup "Mirem i fem cinema: espai del professorat per l'audiovisual".

Álvaro Yebra

Proposa la realització de propostes per a donar continuïtat a les idees plantejades.

Gabriela Vera

Continuar en la línia, i que qualsevol que vulga fer propostes que sàpiga que la porta està oberta i que ells ofereixen la seua col·laboració.

Professor 10

Creu que moltes vegades mancada informació, ja que se sap que hi ha moltes activitats però no es coneixen. Proposa la creació d'una web on aglutinar tota la informació, del mateix estil que la de 400colps.

Helena Nadal

Insisteix en el fet de canviar la mirada dels joves respecte a l'audiovisual, ja que ella posa l'exemple que treballa en un cicle d'imatge i so i fins i tot a ells, que tècnicament els hauria d'interessar més un altre tipus de cinema, els costa assimilar depenent que cosa. Po açò proposa que des de xicotets es comence a educar en el fet de veure un cinema diferent, perquè després no tot siga cinema comercial.

Dora Martí

Proposa que, en estar tan pròxim el dia més curt, per a l'any que va crear un esdeveniment en les escoles i celebrar aqueix dia en tots els centres, perquè tinguen la possibilitat de visionar curtmetratges i generar aqueix impacte del qual parlaven per a després generar una altra cosa. És el 21 de desembre, se celebra internacionalment, en la Filmoteca se celebra, s'organitza La ruta més curta...

Álvaro Yebra

Amb les propostes realitzades proposa crear una xarxa de contactes entre els professionals per a així poder seguir intercanviant propostes i opinions.

Professor 11

Afig que els professionals haurien de ser professionals, és a dir, que treballen amb bona qualitat, indistintament del pressupost. Un objectiu dins de l'ensenyament és la part pedagògica, on l'important és el procés pedagògic, però els professionals han de convertir-se en un model a seguir i no baixar aqueix nivell.

Álvaro Yebra

Acomiada als convidats i tanca la sessió.